

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiae, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

Capvt XII. De efficaciâ prædicandi. & gratiâ sanitatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

CAPVT XII.

*De efficaciâ prædicandi. & gratiâ
sanitatum.*

S. I.

FIDELIS re verâ famulus & minister Christi Franciscus, vt cuncta fideliter & perfectè perageret, illis potissimè virtutum exercitiis intendebat, quæ sacro dictate Spiritu, Deo suo magis placere cognouerat. Quâ de re contigit illum in magnam dubitationis cuiusdam agoniam incidere: quam multis diebus, ab oratione rediens, terminandam fratribus sibi familiaribus proponebat. Quid, inquit, fratres consulitis, quid laudatis? An quòd orationi vacem, an quòd prædicando discurram? Siquidem ego paruulus, simplex & imperitus sermone, maiorem orandi accepi gratiam, quàm loquendi. Videtur etiam in oratione lucrum, & cumulatio gratiarum: in prædicatione distributio quædam donorum cælitus acceptorum. in oratione etiam purificatio interiorum affectuum, & vnitio ad vnum verum & summum Bonum, cum vigoratione virtutis: in prædicatione spiritualium puluerisatio pedum, distractio circa multa, & relaxatio disciplinæ. Tandem, in oratione Deum alloquimur, & audimus; & quasi Angelicam vitam agentes, inter Angelos conuersamur: in prædicatione, multâ oportet condescensione vti ad homines; & humanè inter eos viuendo, humana cogitare, videre, dicere, & audire. Sed vnum est in cõtrarium, quod videtur proponderare his omnibus ante Deum: quòd videlicet vnigenitus Dei filius, qui est Sapientia summa, propter animarum salutem de sinu Patris descendit, vt suo mundum informans
exem-

*Oratio an
praestet præ-
dicationi.*

*Ut inique
commoda &
incommoda
liberantur.*

exemplo, verbum salutis hominibus loqueretur,
 quos sacri sanguinis & pretio redimeret, & emun-
 daret lauacro, & poculo sustentaret; nihil sibi om-
 nino reseruans, quod non in salutem nostram li-
 beraliter erogaret. Et quia debemus omnia facere
 secundum exemplar eorum quæ videmus in ipso, ^{Exo. 25. 40.}
 tanquam in monte sublimi: videtur magis Deo pla-
 citum, quod intermissa quiete, foras egrediar ad
 laborem. Cumque per multos dies, verba huius-
 modi ruminaret cum fratribus: certitudinaliter
 nequibat percipere, quid horum sibi foret, ut Chri-
 sto verè acceptius, eligendum. Cum enim miran-
 da nosset per spiritum prophetiæ, hanc per seipsum
 quæstionem dissoluere non valebat ad liquidum:
 Deo melius providente, ut prædicationis meri-
 tum, per supernum manifestaretur oraculum, &
 serui Christi humilitas seruetur. Non erubescer-
 bat à minoribus parua quærere verus minor, qui
 magna didicerat à magistro supremo. Studio nam-
 que præcipuo solitus erat exquirere, quali viâ, qua-
 liquè modo, Deo posset secundum ipsius bene-
 placitum perfectius deseruire. Hæc summa eius
 philosophia, hoc summum eius desiderium existi-
 tit, quoad vixit: ut quæreret à sapientibus & sim-
 plicibus, perfectis & imperfectis, paruulis & gran-
 dauis, qualiter ad perfectionis culmen virtuosius
 peruenire valeret.

A iunioribus
 discere non
 dedignatur.

Assumens itaque duos ex fratribus, misit ad fra-
 trem Siluestrum, qui crucem egredientem vide-
 rat de ore ipsius; & tunc in motem supra Assisium, ^{2.}
 iugiter orationi vacabat: ut diuinum super dubita-
 tione huiusmodi respõsum perquireret, quod sibi ^{sup cap. 3.}
 ex parte Domini demandaret. Hoc ipsum ^{5. 4.}
 demandauit sacrae virginis Claræ, ut per aliquam purio-
 rem & simpliciorẽ de virginibus sub ipsius disciplina
 degen-

Concionari eū
populis. Dei
beneplacitum

degentibus, & ipsa cum sororibus aliis orans, super hoc exquireret Domini voluntatem. Concordauerunt autem mirabiliter in idipsum, superno eis reuelante Spiritu, venerabilis Sacerdos, & virgo Deo dicata: beneplaciti scilicet esse diuini, quod Christi præco ad prædicandum exiret. Reuertentibus itaque fratribus, & Dei iuxta quod acceperant, indicantibus voluntatem; exurgens continuo succinxit se, nullâ prorsus contractâ morâ iter aggressus est. Ibat autem cum tanto feruore, vt diuinum exsequeretur imperium, tamque celeriter percurreret, ac si factâ manu Dei super eum, nouam induisset è caelo virtutem.

3.
Anibus præ-
dicat, & at-
tente audiuit.

Cum igitur appropinquaret Beuanio; ad quemdam locum deuenit, in quo diuersi generis auium maxima multitudo conuenerat. Quas cum sanctus Dei vidisset, alacriter cucurrit ad locum, & eas velut rationis participes salutauit. Omnibus verò exspectantibus, & conuertentibus se ad eum; ita, vt quæ in arbutis erant, inclinatis capitibus, cum appropinquaret ad eas, insolito modo in ipsum intenderent; vsque ad eas accessit & omnes vt verbum Dei audirent, sollicitè admonuit, dicens; Fratres mei volucres, multum debetis laudare creatorem vestrum, qui plumis vos induit, & pennas tribuit ad volandum; puritatem concessit aëris, & sine vestrà sollicitudine vos gubernat. Cum autem eis hæc & his similia loqueretur: auiculæ modo mirabili gestientes, cœperunt extēdere colla, protendere alas, aperire rostra, & in illum attentè respicere. Ipse verò cum spiritus feruore mirado per medium ipsarū transiens, tunicâ contingebat easdem: nec tamen de loco aliqua mota est, donec signo crucis facto, & licentiâ datâ, cum benedictione viri Dei, omnes simul auolarunt. Hæc omnia con-

psal. 148. 10
Dan. 3. 80.

Nec loco mo-
uentur etiam
atactæ.

contuebantur socij expectantes in viâ. Ad quos reuersus vir simplex & purus, pro eo quod hactenus aibus non prædicauerat, cœpit se de negligentia inculpare.

Exinde, prædicando per loca vicina procedens, venit ad castrum quoddam nomine Aluianum: vbi congregato populo, & indicto silentio, propter hirundines nidificantes in eodem loco, magnisq; garritibus perstreptentes, audiri vix poterat. *Hirundines, ipso iubente, silent, & audiunt concionantem.* Quas vir Dei, omnibus audientibus, alloquutus est, dicens; Sorores meæ hirundines, iam tempus est, vt loquar & ego: quia vos vsque modò satis dixistis. Audite verbum Dei, tenentes silentiam; donec sermo Dei compleatur. At illæ tanquam intellectus capaces, subitò tacuerunt: nec fuerunt motæ de loco, donec fuit omnis prædicatio consummata. Omnes igitur qui viderunt, stupore repleti glorificauerunt Deum. Istius miraculi fama circumquaque diffusa, multos ad sancti reuerentiam, & fidei deuotionem accendit.

In ciuitate namque Parisiensi, scholaris quidam indolis bonæ, cum sociis alijs studio diligenter intentus; dum importunâ garrulitate cuiusdam infestaretur hirundinis, dicere cœpit ad socios; Hæc hirundo vna de illis est, quæ virû Dei Franciscum prædicantem aliquando, donec silentium eis imponeret, molestabant. Et conuersus ad hirundinem fiducialiter ait; In nomine serui Dei Francisci precipio tibi, vt ad me veniens continuò conticescas. At illa Francisci audito nomine, quasi viri Dei disciplinis edocta, & statim conticuit, & ipse manibus, tanquam tutæ custodię se cõmisit. Stupefactus scholaris statim eam libertati restituit, & eius garritum amplius non audiuit.

Alio quoque tempore eum famulus Dei Caietę præ-

*Nauicula
quã contem-
dit, spon'e à
terra subdu-
mit.*

prædicaret in littore maris, turbis præ deuotione
ruentibus, vt eum contingerent: horrens Christi
seruus tantum populorum applausum, in vnâ hæ-
rentem littori nauiculam proliuit solus. Illa ve-
rò, tanquam si rationis particeps, motore mouere-
tur intrinseco, sine aliquo remige, cernentibus &
mirantibus cunctis, se longius à terrâ protraxit.
Cum autem aliquâto spatio, in maris altitudinem
secessisset, stetit inter fluctus immobilis, quamdiu
vir sanctus turbis expectantibus in littore, prædi-
cauit. Cumque audito sermone, & viso miraculo,
ac benedictione acceptâ, multitudo recederet, ne
ipsum amplius molestaret: nauicula proprio ductu
ad terram reuersa est. Quis igitur tam obstinatæ
mentis esset, & impiæ, vt prædicationem Francisci
contemneret: cuius mirandâ fiebat virtute, vt non
solum carentia ratione disciplinâ suscipere, ve-
rùm etiam inanimata corpora, tanquam animata
prædicanti seruirent?

7.

*1. Cor. 1. 24
Sermo sancti
Fran. ardens,
intima cordis
penetrans.*

Aderat equidem seruo suo Francisco, ad quæ-
cunque pergeret, is qui eum vnixerat, & miserat
spiritus Domini, & ipse Dei virtus, & sapientia
Christus: vt sanæ doctrinæ verbis afflueret, & ma-
gnæ potentiæ miraculis coruscaret. Erat enim ver-
bum eius velut ignis ardens, penetrans intima cor-
dis, omniumque mentes admiratione replebat:
cum non humanæ inuentionis ornatum præten-
deret, sed diuinæ reuelationis afflatum redoleret.
Nam cum semel prædicaturus corâ Papâ & Car-
dinalibus, ad suggestionem Domini Hostiensis,
sermonem quendam studiosè compositum com-
mendasset memoriæ; steteritque in medio, vt ædifi-
cationis verba proponeret, sic obliuioni tradidit
omnia, vt effari aliquid omnino nesciret. Verùm
cum hoc veridicâ humilitate narrasset, conferens

ic

se ad Spiritus sancti gratiam inuocandam; tam efficacibus subito cœpit verbis affluere, tam quæ potenti virtute illorum mentes virorum sublimium, ad compunctionem inflectere; vt apertè clareret, quòd non ipse, sed Spiritus Domini loquebatur.

Et quoniam primò sibi suaserat opere, quod aliis suadebat sermone: reprehensorem non timens, veritatem fidentissimè prædicabat. Nesciebat aliquorum culpas palpare, sed pungere: nec vitam fouere peccantium, sed asperà increpatione ferire. Eadem mentis constantiâ magnis loquebatur & paruis: eademq; spiritus iocunditate paucis loquebatur & multis. Omnis ætas, omnisq; sexus prope-rabat virum nouum, mundo cœlitus datû & cer-nere, & audire. Ipse verò per diuersas regiones progrediens, euangelizabat ardentè: *Domino co-*

Reprehensorem non metuebat

Mar. 16. 10.

operante, & sermonem confirmante, sequentibus signis.
In virtute namque nominis eius, veritatis præco-Franciscus eiiciebat dæmonia, sanabat infirmos: & quod maius est, sui sermonis efficaciâ, obstina-torum mentes ad pœnitentiam mollebat, simul-que sanitatem corporibus reddebat, & cordibus, sicut aliqua comprobant operum eius, exempli gratiâ, inferiùs adnotanda.

Sermonem eius confirmabat Dominus sequentibus signis.

In ciuitate Tuscanellâ, à milite quodam hospi-tio deuotè susceptus, filium eius vnicum à natiui-tate contractû, ad multâ ipsius instantiam, manu alleuans, sic subito incolumem reddidit: vt viden-tibus eûntibus, protinus cõsolidaretur omnia corpo-ris mēbra, & puer sanus & fortis effectus, cõfestim exurgeret ambulans, & exsiliens, & laudans Deû.

8.

In ciuitate Narniensi, cum paralyticum quen-dam membrorum omniû destitutû officio, signo crucis à capite vsque ad pedes, ad instantiam si-gnasset Episcopi, perfectæ restituit sanitati.

9. *Signo crucis sanat paraly-ticum.*

In

10. *Tactu solo incolumem facit puerum.* In Episcopatu Reatino, puer quidam sic turgidus à quatuor annis, vt nullo modo propria crura cernere posset, à matre cum lacrymis prætentatus eidem: statim, vt vir sanctus tetigit eum manibus sacris, incolumis est effectus.
11. *Ritus signo S. Crucis mira facit.* Apud ciuitatem Ortensem, puer vnus ita conglomeratus, vt caput pedibus portaret applicitum, & haberet ossa nonnulla contracta, signo crucis ad parentum lacrymabiles preces ab eodẽ suscepto, subito extensus extitit, & illicò liberatus.
12. *Mart. 8. 15.* Mulier quædam ciuitatis Eugubij, ambas contractas & aridas habens manus, adeò vt nihil per illas operari valeret; signo crucis ab eodem in nomine Domini sibi factò, tam perfectam obtinuit sospitatem, quòd statim rediens domum, cibos in ministerium eius & pauperum, quasi altera focus Simonis, propriis manibus præpararet.
13. *Est spatio suo.* Puellæ cuidam, in castro Meuanij, oculorum priuatæ luminibus, cum in Trinitatis nomine, spuito suo ter ipsius oculos liniuisset, lumen concupitum restituit.
14. Mulier quædam ciuitatis Narnij, oculorum cæcitate percussa, signũ crucis ab eodem suscipiens, lucem recuperauit optatam.
15. Bononiæ, puer quidam vnum oculorum maculã adeò habens obtectum, vt nihil prorsus videre posset, nec aliquo iuuari remedio; post signum crucis, à capite vsque ad pedes per seruum Domini sibi factum, visum recuperauit tam limpidum, vt postmodum fratrum Minorum Ordinem ingressus, se longè clariùs videre assereret de oculo prius infirmo, quàm de oculo semper sano.
16. In castro sancti Geminiani, seruus Dei à quodam deuoto viro susceptus hospitio, cuius vxor à dæmonio vexabatur; post orationem factam, in
virtu-

virtute obedientiae imperavit daemone ut exiret: *Demonia*
 eumque potestate diuina tam subito effugauit, ut *erit Obe-*
 vere claresceret, quod obedientiae sanctae virtuti *diestis ma-*
 pernicacia daemonum non obsistat. *dato.*

In ciuitate de Castello, quidam furibundus & 17.
 nequam spiritus quandam obsidens mulierem, a
 viro sancto, Obedientiae accepto mandato, indi-
 gnabundus discessit: mente simul & corpore libe-
 ram, obsessam prius feminam derelinquens.

Frater quidam infirmitate tam horribili graua- 18.
 batur, ut magis esse vexatio daemone, quam natu-
 ralis infirmitas a pluribus firmaretur. Nam totus
 saepe allidebatur, & volutabatur spumans: mem-
 bris corporis nunc contractis, nunc extensis, nunc
 plicatis, nunc tortis, nunc rigidis effectis, & duris.
 Quandoque totus extensus, & rigidus, pedibus
 aequatis capiti, leuabatur in altum, horribiliter il-
 licò relapsurus. Hunc sic miserabiliter, & irreme- *Etiã frusto*
 diabiliter aegrotantem, plenus misericordiam Chri- *sui panis.*
 sti seruus commiserans, buccellam sibi panis, de
 quo edebat, transmisit. Tantam verò gustatus pa-
 nis contulit aegro virtutem, ut deinceps huius in-
 firmitatis molestiam non sentiret.

In comitatu Aretij, cum diebus pluribus, mulier 19.
 quaedam laborasset in partu, essetque iam proxima
 morti, nullum omnino desperanti de vita super-
 erat remediū, nisi Dei. Cum autem equo vectus,
 propter corporis infirmitatem, Christi famulus,
 per partes illas transitum habuisset: contigit redu-
 ci animal per villam, in qua mulier torquebatur.
 Homines verò loci, viso equo cui vir sanctus infe-
 derat, extraxerunt frenum, ut superponerent mu-
 lieri. Ad cuius contactum mirificum, omni remo-
 to periculo, mulier illicò peperit cum salute.

Vir quidam de Castro Plebis, religiosus ac ti- 20.

G mens

Attactū chordæ eius, infirmi sanantur.

mens Deum, chordam apud se, quâ cinctus fuerat sanctus Pater, habebat. Cumque multitudo virorum ac mulierum, in castro illo, variis infirmitatibus laboraret: ibat per infirmantium domos, & intinctâ chordâ in aquâ, dabat bibere patientibus. Sicque per hunc modum plurimi sanabantur. Sed & de panibus à viro Dei contactis gustantes ægroti, diuinâ operante virtute, consequebantur celeriter remedia sanitatum. Cùm his & aliis multis miraculorum prodigiis, præco Christi prædicans coruscaret: attendebatur his quæ dicebantur ab eo, ac si Angelus Domini loqueretur. Excellens namque in ipso prærogatiua virtutū, prophetiæ spiritus, efficacia miraculorum, oraculum de prædicando cælitus datum, obedientia creaturarum ratione carentium, vehemens immutatio cordium ad verborum ipsius auditum, eruditio eius à Spiritu sancto præter humanam doctrinam, prædicandi auctoritas à summo Pontifice non sine reuelatione concessa: insuper & Regula, in quâ forma prædicandi exprimitur, ab eodem Christi Vicario confirmata, summi quoque Regis signacula, per modum sigilli corpori eius impressa: tanquam testimonia decem, toti seculo indubitanter affirmât, Christi præconem Franciscum & venerandum officio, & doctrinâ authenticum, & admirabilem sanctitate: ac per hoc, tanquam verè Dei nuntium, Christi Euangelium prædicasse.

*Christi præco
Franciscus
authenticus.*